

Ons uitgangspunt is iedereen gelijkwaardig zijn. Uitgaande van die gelijkwaardigheid vinden we het van belang dat:

- ☐ we respect voor elkaar hebben;
- ☐ we maken geen onderscheid in sekse: we geven elkaar een hand bij binnenkomst, de leerlingen zitten naast elkaar, werken samen, we geven elkaar een hand als dit voor de les noodzakelijk is;
- ☐ we een klimaat scheppen, waarin kinderen zich veilig voelen;
- ☐ we ruimte creëren om verschillend te zijn (dat kan persoonsgebonden zijn en/of cultuurgebonden);
- ☐ we voorwaarden scheppen voor kinderen om een positief zelfbeeld te ontwikkelen;
- ☐ we aandacht besteden aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag
- ☐ we leren van elkaars geloofsovertuiging.

We verwachten van alle geledingen binnen de school, dat zij zich aan deze vastgestelde gedragsregels houden.

### **1. Gedrag op school**

Het streven naar gelijkwaardigheid binnen de school houdt in, dat de volgende gedragingen niet getolereerd worden:

- Pestgedrag;
- In het algemeen grappen, opmerkingen en/of toespelingen (ook van seksuele aard) over uiterlijk, gedrag, kleding e.d. die discriminerend en/of vernederend zijn of die door de ander als discriminerend en/of vernederend worden ervaren;
- Seksuele intimidatie;
- Agressief gedrag;
- Handtastelijkheden, die door de ander als vernederend kunnen worden ervaren.

We informeren de ouders over het gedrag van hun kind, indien het kind door ons niet meer te corrigeren is. We leggen grensoverschrijdend gedrag van kinderen altijd vast in Parnassys. E.e.a. is uitgewerkt in de bijlage (het gedragsprotocol) bij deze gedragscode.

### **2. Gedrag bij (inval)leerkrachten**

Aan het begin van het schooljaar maken de groepsleerkracht en de kinderen uit een groep samen een aantal afspraken m.b.t. het gedrag.

Zowel leerkracht als leerlingen houden zich hieraan. Dus ook wanneer een andere of invalleerkracht voor de groep staat! In dat geval memoreert de eigen leerkracht in de groep nogmaals de gemaakte afspraken.

Wanneer een kind zich dusdanig storend gedraagt dat de andere of de invalleerkracht niet "gewoon" haar werk kan doen, nemen wij de volgende maatregelen:

- Een kind wordt door de invalleerkracht, na een keer te zijn gewaarschuwd, uit de groep verwijderd.
- Dit kind wordt vervolgens voor de rest van de dag in een andere groep geplaatst met eigen werk.
- De ouders/verzorgers van dit kind worden door de schoolleiding op de hoogte gebracht.

- Er komt een aantekening in het leerlingdossier.

Bij veelvuldig storend gedrag bij een (inval)leerkracht kan, na overleg tussen schoolleiding en de eigen groepsleerkracht, besloten worden om kinderen preventief uit een groep te plaatsen. De ouders worden hierover van te voren ingelicht.

### **3. Schriftelijk en beeldend materiaal in de school**

We distantiëren ons van schriftelijk en beeldend materiaal, waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject. Hieronder vallen ook leer- en hulpmiddelen, die een rolbevestigend karakter hebben.

Materialen met een dergelijk karakter worden op onze school niet aangeschaft en niet verspreid.

### **4. Schoolse situaties**

#### **Lichamelijk contact**

We proberen lichamelijk contact in principe te vermijden. We denken hierbij aan het geven van een zoen, knuffelen, op schoot zitten etc. Er is uiteraard een verschil in de omgang met kinderen in de onderbouw en de bovenbouw. Natuurlijk is een knuffel, het even op schoot zitten of een aai over de bol in sommige gevallen een goed pedagogisch middel, maar het is altijd van belang er goed op te letten hoe het kind dit ervaart.

#### **Aan- en uitkleden**

In de kleutergroep worden, indien het nodig is, kinderen geholpen met het aan- en uitkleden. In groep 3 t/m 8 is dit niet meer nodig.

#### **Toiletbezoek**

Kinderen gaan zelf naar het toilet en worden niet geholpen met afvegen. Wij verwachten dat kinderen zindelijk zijn op school. Indien nodig worden ouders gebeld om naar school te komen voor afvegen of verschonen.

#### **Gymnastieklessen**

De veiligheid van de leerlingen staat voorop, risico's dienen zoveel mogelijk vermeden te worden. Waar mogelijk houden we rekening met persoonlijke wensen van onze leerlingen en/of ouders. Met name het dragen van hoofddoekjes tijdens de gymlessen vraagt om onze specifieke aandacht. Om de veiligheid te waarborgen dragen de meisjes een hoofddoek zonder speld of een speciale voor de gymles geschikte hoofddoek.

Het omkleden in de bovenbouw door jongens en meisjes gebeurt gescheiden. De leerkracht houdt voor en na de gymles toezicht, met inachtneming van de algemeen geldende uitgangspunten. In de gymles is lichamelijk contact soms niet te vermijden. We gaan daar uiteraard zorgvuldig mee om.

#### **Eén op één situaties**

We proberen te vermijden dat kinderen alleen met een leerkracht in een ruimte zijn, zonder dat er andere collega's in de buurt zijn. Het kan gaan om een pedagogisch gesprek of een vertrouwelijk gesprek. Bij een pedagogisch gesprek kunnen eventueel nog andere kinderen in de ruimte zijn. Dat is bij een vertrouwelijk gesprek lastiger. We willen niet dat mensen in een kwetsbare situatie terechtkomen. Daarom zonderen we ons niet af met een kind (in principe deur open en we informeren bij langer nablijven collega's en ouders).

#### **Schoolkampen**

We gaan uit van dezelfde gedragsregels die op school gelden. De leiding, jongens en meisjes slapen gescheiden.

#### **Kledingvoorschrift**

De kleding moet zodanig zijn, dat er geen aanstoot aan genomen kan worden.

Hoofddoekjes zijn toegestaan (vanuit geloofsovertuiging en als haarversiering een brede haarband of een klein hoofddoekje). Hoodies en petten worden in school niet gedragen. Voorhoofd en gezicht moeten zichtbaar zijn. De schoolleiding ziet toe en spreekt zonedig aan.

### **Sociale media**

Leerkrachten en stagiaires maken tijdens de lestijden geen gebruik van sociale media.

### **Bereikbaarheid**

De school is bereikbaar van 8.00-16.30 uur. In principe worden er geen mensen uit de les gehaald, omdat dit erg storend is.

### **Bespreken van onacceptabel gedrag**

Kinderen die gedrag vertonen dat valt onder punt 1 (gedrag op school) worden hierop aangesproken. Afhankelijk van de situatie gebeurt dat individueel of in klassenverband. Onacceptabel gedrag van leerkrachten wordt individueel met de betrokkene(n) besproken door de directie of de vertrouwenspersoon van de school. Zie verder onder punt 1.

## **5. Het onderwijs**

De punten genoemd onder 1 (gedrag op school) komen aan bod bij vakken als "sociale redzaamheid". De Kanjertraining maakt onderdeel uit van ons onderwijs. (Het voorkomen van en het omgaan met seksuele intimidatie valt ook onder 'gedrag op school.) Er zijn (intern) vertrouwenspersonen aanwezig.

Iedereen die dagelijks betrokken is bij onze school kan melding doen van een incident, welke gebeurt is in onze school of op het schoolterrein. De melding kan bij de vertrouwenspersonen of leerkracht gedaan worden. Tevens bestaat de mogelijkheid een anonieme melding te doen in de daarvoor bestemde brievenbus. Deze staat naast de directiekamer.

In alle gevallen worden alle geledingen geacht te handelen naar de geest van deze gedragscode.

## **Bijlage: Gedragsprotocol**

### **Inleiding**

Goede leerprestaties en een fijn werkomgeving kunnen bereikt worden als leerlingen en leerkrachten met plezier naar school gaan. Een veilig klimaat en een prettige sfeer dragen hier sterk aan bij. Respect voor elkaar staat bij ons hoog in het vaandel en algemene fatsoensnormen en goede omgangsvormen vinden we belangrijk. Dit gedragsprotocol zal jaarlijks worden geëvalueerd en bijgesteld.

### **Onaanvaardbaar en antisociaal gedrag**

Onder onaanvaardbaar gedrag verstaan wij over het algemeen alle gedrag dat niet in overeenstemming is met de visie van onze school. Concreet zien wij het volgende gedrag als onaanvaardbaar of als antisociaal:

- pesten
- bedreiging
- lichamelijk en/of verbaal geweld
- agressie
- discriminatie
- spugen
- spullen van elkaar afpakken
- ongewenste intimiteiten
- stelen
- vernieling
- schelden en vloeken
- arrogant en/of respectloos gedrag
- aanhoudend storend gedrag tijdens het werk

### **Algemene omgangsregels; aandacht, respect & samen**

wij:

- luisteren naar elkaar en geven elkaar de ruimte een boodschap duidelijk te maken;
- accepteren elkaar en er mag verschil zijn tussen mensen;
- helpen wij elkaar daar waar wij kunnen en waar dat gevraagd wordt;
- werken en doen dingen samen en sluiten niemand buiten;  
Kinderen gehoorzamen aan volwassenen.

### **Algemene gedragsregels; Op onze school:**

- gebruiken wij geen schuttingtaal, obscene gebaren, schreeuwen we niet en staan we fysieke daden ten opzichte van anderen niet toe;
- gaan wij zorgvuldig met eigen spullen en die van anderen om en verzorgen onze leefomgeving;
- lossen wij ruzies, conflicten en meningsverschillen op door met elkaar in gesprek te gaan;
- roddelen wij niet over anderen (ook niet via sociale media en praten wij eerlijk en rechtstreeks tot de betrokkene);
- accepteren wij geen pestgedrag;
- noemen wij elkaar bij de naam en gebruiken geen bijnamen;
- zorgen we ervoor dat een conflict van/met anderen niet (verder) escaleert;
- zijn wij zelf verantwoordelijk voor onze daden en kunnen wij daarop worden aangesproken
- komen wij op tijd;
- lopen we, met of zonder begeleiding, rustig in het schoolgebouw;
- is het gewoon een ander te begroeten of gedag te zeggen;
- vinden we dat deze regels op school en daarbuiten gelden.

### **Regels voor leerlingen**

1. Wanneer je de klas binnenkomt, ga je rustig op je plek zitten.
2. Je loopt alleen als het nodig is.

3. Je blijft van elkaar af. Er wordt niet op elkaar gehangen, geschopt of geslagen.
4. Ruzies worden uitgesproken en bijgelegd, eventueel met hulp van de leerkracht.
5. Je blijft van elkaars spullen af.
6. Je steekt je vinger op wanneer je iets wilt zeggen of vragen.
7. Je luistert naar elkaar. Iedereen mag voor zijn of haar mening uitkomen. Je voelt je veilig in de klas.
8. Je spreekt met de leerkracht af hoeveel kinderen tegelijk naar de wc mogen.
9. Samen zorg je ervoor dat het netjes blijft in en om het schoolgebouw. Binnen het gebouw geldt dit zowel voor de klas als voor de toiletten en de gangen.
10. Pesten is verboden. Let op elkaar en zorg er op een positieve manier voor, dat niemand wordt gepest. Je zorgt samen voor een goede sfeer.
11. Iedereen mag meedoen, we sluiten niemand buiten.

### **Regels voor leerkrachten en ondersteunend personeel**

1. Je zorgt heel bewust voor een positieve uitstraling waarbij complimenten, stimulans en beloning kernwoorden zijn van je aanpak.
2. Je hanteert beleefdheidsvormen naar de kinderen toe en behandelt ze met respect ten aanzien van hun eigenheid en ontwikkeling.
3. Je hanteert een zorgvuldig taalgebruik naar kinderen toe.
4. Als leerkracht zorg je actief voor een sfeer van rust en veiligheid. Brutaliteit, agressiviteit en ongedisciplineerdheid bij kinderen bestrijd je actief, zorgvuldig en professioneel.
5. Probleemgedrag ontstaat met name in een omgeving waar verschillen tussen kinderen niet worden geaccepteerd en gewaardeerd. Zorg dus voor een omgeving waarin verschillen wel worden geaccepteerd en gewaardeerd.
6. De meeste school- en groepsregels gelden natuurlijk ook voor jou. Wanneer je regels 'overtreedt', leg de leerlingen dan uit waarom.
7. Leerkrachten kunnen elkaar aanspreken op gedrag van leerlingen. Ook kunnen leerkrachten elkaar aanspreken op elkaars gedrag. Dit gebeurt op een opbouwende manier.
8. Het team draagt een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle leerlingen.
9. In de omgang met collega's, leerlingen en ouders wordt openheid, eerlijkheid en tact betracht.
10. Als een gesprek met ouders niet goed verloopt, wordt dit bij de schoolleiding gemeld. De schoolleiding nodigt in dat geval de ouders uit voor een gesprek samen met de leerkracht. Er worden afspraken met de ouders gemaakt. Er is een terugkoppeling naar de leerkracht of de ouders en indien nodig een vervolgesprek.

### **Aandachtspunten voor ouders**

Wij verzoeken ouders om zich ervan bewust te zijn, dat onze school een leeromgeving is en dat het van groot belang is dat leerlingen het correcte voorbeeldgedrag zien, zowel van leerkrachten als van ouders. Wij vragen ouders om ons te ondersteunen in het hanteren van het gedragsprotocol.

De gesprekken over leerlingen betreffende de ontwikkeling of bij gerezen problemen vinden na schooltijd plaats. Het is niet mogelijk dat ouders leerlingen storen onder de les, behalve bij een calamiteit. Indien de situatie daarom vraagt is een andere leerkracht ter ondersteuning bij het gesprek met de ouder(s) aanwezig.

Wij verwachten dat leerlingen en ouders van onze school dit protocol onderschrijven en naar deze regels handelen en daarop aangesproken kunnen worden. Wij verwachten tevens dat ouders hun klachten of problemen kenbaar maken. Bij wangedrag van ouders kan aan de ouders de toegang tot de school door de directie geweigerd worden als de veiligheid van leerlingen en/of leerkrachten in het geding is.

## Stappen bij het overtreden van het gedragsprotocol door leerlingen

### **Algemeen**

1. De leerkracht legt het gedrag schriftelijk vast (in Parnassys) en stelt het kind en diens ouders op de hoogte. Indien nodig treedt de leerkracht in overleg met een collega om te bepalen of een leerling grensoverschrijdend gedrag vertoont.
2. Grensoverschrijdend gedrag is gedrag dat bewust kwetsend is. Het bewust vernielen van materialen en het uitschelden van een leerkracht zijn hiervan voorbeelden.

### **De consequenties van grensoverschrijdend gedrag**

1. *Eerste overtreding (binnen een schooljaar)*  
Waarschuwing aan de leerling en schriftelijke vastlegging door de leerkracht in Parnassys. De leerling vult een Oeps blad in. N.a.v. het Oeps blad houdt de leerkracht een gesprek met de leerling. Het Oepsblad gaat mee naar huis en wordt ondertekend, zowel door de ouder(s) als de leerling, de volgende schooldag ingeleverd.
2. *Tweede overtreding (binnen een schooljaar)*  
Waarschuwing aan de leerling en schriftelijke vastlegging in Parnassys. De leerling vult een Oepsblad in. N.a.v. het Oeps blad houdt de leerkracht een gesprek met de leerling. Het Oepsblad gaat mee naar huis en wordt ondertekend, zowel door de ouder(s) als de leerling, de volgende schooldag ingeleverd.  
De leerkracht belt ouders, schoolleiding wordt op de hoogte gebracht. Leerling wordt tijdelijk uit de klas gezet en werkt alleen op een daarvoor aangewezen plek.
3. *Derde overtreding (binnen een schooljaar)*  
Schriftelijke vastlegging door leerkracht in ParnasSys. De schoolleiding nodigt de ouders uit voor een gesprek. De leerling krijgt een time out plek buiten het eigen lokaal aangewezen; één dag in een andere groep met eigen werk. Daarnaast wordt een Check in/Check out (zie laatste blad) toegepast.  
De directeur van Mozaïek Bongerd wordt op de hoogte gebracht van de ontwikkeling met de betreffende leerling.
4. *Vierde overtreding (binnen een schooljaar)*  
Schriftelijke vastlegging door leerkracht in Parnassys. De schoolleiding nodigt ouders uit voor een gesprek. Na overleg met de directeur en schoolleider en met inachtneming van het WereldKidz schorsingsbeleid, kan een leerling geschorst worden. De uiteindelijke beslissing tot schorsing neemt de clusterdirecteur.  
Bij schorsing worden het bestuur van Wereldkidz, de Inspectie van Onderwijs en de Leerplichtambtenaar van de gemeente Veenendaal ingelicht door directeur.

Indien grensoverschrijdend gedrag wordt gecontinueerd en de leerling niet meer te handhaven is op onze school, kan deze definitief van school worden verwijderd. Bij (zeer) ernstige overtredingen van de gedragsregels kunnen één of meer van bovenstaande stappen worden overgeslagen. De beslissing hierover wordt genomen door de directeur. Het besluit wordt genoteerd in Parnassys.

### **Afronding periode Oeps-blad**

Wij vertrouwen erop het OEPS-blad weinig nodig te hebben, omdat wij werken aan een stevig pedagogisch klimaat. Mocht het toepassen van het OEPS-blad toch nodig zijn, dan wordt het aantal OEPS-bladen per leerling bij aanvang van het nieuwe schooljaar weer op nul gezet. Incidenteel kan het team hiervan afwijken, indien er zorgen blijven over gedrag. Deze zorgen worden in het team besproken. Ouders worden ingelicht.

### **Grensoverschrijdend gedrag ouders**

Niet alleen als de leerling grensoverschrijdend gedrag vertoont, maar tevens in het geval een ouder van een leerling zich ernstig misdraagt ten opzichte van leerkrachten en/of (mede-)leerlingen kan tot schorsing worden overgegaan. Gedacht moet worden aan het

gebruik van lichamelijk geweld, het herhaaldelijk en opzettelijk verstoren van de lessen, enzovoort.

Indien bij ernstige gevallen van wangedrag maatregelen ter voorkoming hebben gefaald, kan het bevoegd gezag, na een formele waarschuwing, uiteindelijk overgaan tot het verwijderen van een leerling.

### **Check in/Check out**

Om herhaling van grensoverschrijdend gedrag te beperken wordt een Check in/Check out toegepast. Dit is een interventie om het gedrag van een leerling op een positieve manier te reguleren. Ouders worden op de hoogte gebracht van deze interventie.

Wat wordt er gedaan?

- a) De leerling stelt samen met de leerkracht een gedragsdoel (maximaal 3) op. Hiervoor wordt een Check in/Check out formulier gehanteerd;
- b) Aan het begin van de schooldag checkt de leerling in bij de Check in/Check out coördinator (per casus wordt afgestemd wie deze rol op zich neemt);
- c) Er vindt een kort gesprek plaats waarbij de doelen worden besproken. De leerling geeft in het gesprek aan hoe aan de doelen wordt gewerkt;
- d) Aan het einde van de schooldag reflecteren de leerling en de leerkracht kort op het gedrag van de leerling;
- e) De leerling checkt uit bij de Check in/Check uit coördinator. Er wordt gereflecteerd op het gedrag van de leerling, de coördinator geeft feedback. De leerling beoordeelt zelf haar/zijn gedrag;
- f) De leerling koppelt de feedback en de eigen beoordeling terug aan de ouders;
- g) De ouders tekenen het formulier en de leerling neemt het de volgende schooldag weer mee naar school.

n.b.: Het Check in/Check out formulier kan ook als interventie worden ingezet om gedrag positief te reguleren, zonder dat sprake is van het invullen van een OEPS-formulier.

Directie en leerkrachten onderschrijven gezamenlijk dit gedragsprotocol.